

**STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE
ODDZIAŁ OKRĘGOWY W WARSZAWIE
CENTRUM EDUKACJI ZAWODOWEJ**

**PROGRAM
nauczania na kursie
dla kandydatów na głównych księgowych
na rok szkolny 2024/2025
(wariant I)**

© Prawa autorskie i wydawnicze zastrzeżone

Numer programu nauczania **S/3111/2024**

Zatwierdzam do realizacji

Warszawa, dnia 20 września 2024 roku

DYREKTOR PLACÓWKI

Paweł Przedpełski

Warszawa, wrzesień 2024 r.

1. Nazwa formy kształcenia: kurs dla kandydatów na głównych księgowych.

2. Czas trwania, liczba godzin kształcenia i sposób organizacji kursu

Kurs obejmuje 212 godzin dydaktycznych (w tym 4 godziny egzaminu wewnętrznego).

Kurs może być realizowany w systemie dziennym, stacjonarnym, zaocznym oraz z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość. Zajęcia odbywać się będą w terminach zaplanowanych w harmonogramie kursu, który jest dostarczany uczestnikom i wykładowcom każdej grupy kursowej (za pośrednictwem platformy szkoleniowej).

Podstawowy zasób wiedzy przekazywany będzie na zajęciach dydaktycznych prowadzonych w formie wykładowo – seminaryjnej ilustrowanych planszami, schematami oraz formularzami druków i dokumentów z dużą liczbą ćwiczeń praktycznych. Uczestnicy otrzymają również komplet materiałów dydaktycznych, których studiowanie ma za zadanie ugruntowanie i pogłębienie wiedzy przekazywanej w toku prowadzonych zajęć dydaktycznych.

Uczestnicy kursów otrzymują dostęp do platformy szkoleniowej, na której zamieszczane są przygotowane w postaci elektronicznej materiały. Oprócz materiałów na platformie mogą być zamieszczane również filmy z wykładami dotyczącymi wybranych treści nauczania oraz testy do samodzielnego rozwiązania, które mają za zadanie wspomaganie procesu samokształcenia uczestników. Platforma szkoleniowa będzie również wykorzystywana do kontaktów organizatora (wykładowców, pracowników i dyrekcji placówki) z uczestnikami.

W trakcie procesu dydaktycznego – w miarę potrzeby – wykładowcy będą opracowywać i przekazywać uczestnikom materiały ilustrujące prowadzone wykłady, tj. prezentacje, konspekty, ćwiczenia, druki itp. Forma przygotowanych i przekazywanych materiałów będzie dostosowana do systemu realizacji kursu.

W celu kontroli opanowania materiału każdy uczestnik zobowiązany jest

do zaliczenia czterech prac kontrolnych – jednej pracy kontrolnej z zaawansowanej rachunkowości finansowej, jednej pracy kontrolnej ze sprawozdań finansowych i ich analizy, jednej pracy kontrolnej z rachunku kosztów i rachunkowości zarządczej oraz jednej pracy kontrolnej z prawa podatkowego, samodzielnego rozwiązywania zadanych przez wykładowcę prac domowych oraz rozwiązywania testów zamieszczonych na platformie w ramach samokształcenia.

3. Wymagania wstępne dla uczestników kursu

Kurs przeznaczony jest dla:

- osób posiadających kwalifikacje specjalisty ds. rachunkowości, pragnących pogłębić i ugruntować swoją wiedzę do poziomu umożliwiającego pracę na stanowisku głównego księgowego,
- głównych księgowych, którzy chcą poszerzyć swoją wiedzę z tematyki objętej programem kursu.

Uczestnikami kursu powinny być osoby, które posiadają kilkuletnią praktykę zawodową w działach finansowo - księgowych oraz posiadają wiadomości z zakresu kursu dla samodzielnych księgowych (bilansistów) tzn.:

- ukończyły kurs II stopnia realizowany w ramach ścieżki zawodowej zawodu księgowego lub
- ukończyły studia wyższe licencjackie lub magisterskie o specjalności rachunkowość lub
- posiadają certyfikat księgowego wydany przez Ministra Finansów lub
- pracują co najmniej pięć lat w działach księgowości lub
- ukończyły inną formę kształcenia uznaną przez organizatora kształcenia za równoważną.

4. Cele kształcenia i sposoby ich osiągnięcia

Celem kształcenia jest teoretyczne i praktyczne przygotowanie uczestnika

do wykonywania zawodu głównego księgowego (kod zawodu 121101), który został ujęty w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 roku poz. 227 ze zm.).

Celem kursu jest również przygotowanie uczestnika do wykonywania prac opisanych efektami kształcenia wynikających z wyodrębnionej kwalifikacji EKA.07 (EKA.07.3, EKA.07.4, EKA.07.5, EKA.07.6) w ramach zawodu technik rachunkowości (symbol cyfrowy zawodu 431103). Podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego opisane zostały w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 991 ze zm.).

Przygotowanie to ma charakter zarówno teoretyczny, jak i praktyczny, tak aby po zakończeniu kursu absolwent posiadał wiedzę i umiejętności określone w pkt 7 niniejszego programu nauczania, a także potrafił w praktyce stosować zasady etyki zawodowej opisane w „Kodeksie zawodowej etyki w rachunkowości”.

Realizacja zakładanego celu kształcenia następuje poprzez:

- a) aktywny udział uczestnika w zajęciach,
- b) samokształcenie, czyli samodzielną naukę uczestnika,
- c) samodzielne studiowanie literatury przedmiotu,
- d) przeprowadzenie prac kontrolnych oraz egzaminu wewnętrznego.

Cele kształcenia osiągnąć są z uwzględnieniem możliwości indywidualnej pracy uczestnika.

5. Plan nauczania

Program nauczania obejmuje 212 godzin dydaktycznych i składa się z następujących zajęć edukacyjnych:

- zaawansowana rachunkowość finansowa oraz sporządzanie sprawozdań finansowych z elementami etyki zawodowej 100 godzin
- rachunek kosztów i podstawy rachunkowości zarządczej 40 godzin
- analiza finansowa i zarządzanie finansami podmiotów gospodarczych 16 godzin
- prawo podatkowe II 44 godziny
- prawo gospodarcze – wybrane zagadnienia 8 godzin
- egzamin wewnętrzny 4 godziny

6. Treści nauczania w zakresie poszczególnych zajęć edukacyjnych

Nazwa zajęć edukacyjnych: *zaawansowana rachunkowość finansowa oraz sporządzanie sprawozdań finansowych z elementami etyki zawodowej*

Wymiar zajęć edukacyjnych: *100 godzin wykładowych*

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
I	Krajowe regulacje rachunkowości (UoR, KSR) i ich powiązanie z regulacjami ponadnarodowymi a także przepisami podatkowymi: <ul style="list-style-type: none"> – omówienie aktualnych zapisów UoR, – omówienie poszczególnych aktualnych krajowych standardów rachunkowości (które standardy i w jakich przypadkach powinny mieć zastosowanie) oraz stanowisk wydanych przez Komitet Standardów Rachunkowości, – ustawa o rachunkowości a przepisy podatkowe obowiązujące poszczególnych przedsiębiorców.	2
II	Organizacja rachunkowości, kontroli wewnętrznej i zarządzanie technologią IT, w tym przygotowanie dokumentów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania jednostki	16

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
	<p>1. Polityka rachunkowości w jednostce gospodarczej, w tym dokumentacja sposobu prowadzenia ksiąg przy użyciu komputera:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokumentacja polityki rachunkowości – podstawowe zasady opracowania (przykłady rozwiązań dotyczących wyceny, ewidencji szczególnych zdarzeń gospodarczych), – uproszczenia w prowadzeniu ksiąg rachunkowych i wycenie aktywów i pasywów dla celów bilansowych z uwzględnieniem zagadnień podatkowych, – wymogi wobec systemów informatycznych stanowiących księgi rachunkowe, – zasady bezpieczeństwa zasobów informatycznych w jednostce gospodarczej, – zasady archiwizacji ksiąg rachunkowych i danych stanowiących podstawę zapisów w tych księgach, – polityka rachunkowości – szczególne rozwiązania dla celów podatkowych (w tym sporządzanie JPK). <p>2. Organizacja kontroli i obiegu dokumentów w jednostce gospodarczej, w tym elementy instrukcji kontroli i obiegu dokumentów, w tym w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obieg dokumentów w jednostce, w szczególności zasady elektronicznego obiegu dokumentów i ich kontroli, – uprawnienia i obowiązki osób odpowiedzialnych za wystawianie i przyjmowanie dokumentów własnych i obcych. <p>3. Organizacja rachunkowości i kontroli wewnętrznej w środowisku IT:</p> <ul style="list-style-type: none"> – systemy IT rozproszone i zintegrowane, – kontrola wewnętrzna w środowisku IT (zaprojektowanie, wdrożenie, wykonywanie) – kontrole prewencyjne i wykrywające, – dowód elektroniczny, raporty elektroniczne, deklaracje elektroniczne, sprawozdania elektroniczne - przebieg procesu od e-dowodu źródłowego do e-sprawozdania, – cyfrowa komunikacja z otoczeniem jednostki gospodarczej, w tym udostępnianie danych i podpis elektroniczny, 	

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – zasady bezpieczeństwa -ochrona fizyczna, ograniczenia dostępu, zabezpieczenie danych. <p>4. Inwentaryzacja w jednostce gospodarczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie jednostki do inwentaryzacji – instrukcje i zarządzenia inwentaryzacyjne, plany, harmonogramy inwentaryzacji, – dokumentacja inwentaryzacji: drogą spisu z natury, potwierdzenia sald i weryfikacji dokumentów księgowych, inwentaryzacja wspierana narzędziami informatycznymi, – rozliczenie inwentaryzacji w księgach roku, którego dotyczy. <p>5. Ogólna charakterystyka i zasady sporządzania jednostkowych sprawozdań finansowych:</p> <p>a) cel sporządzania i odbiorcy – użytkownicy sprawozdań finansowych sporządzanych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa determinującymi ich cechy jakościowe, w tym wybór rodzaju sporządzanego sprawozdania,</p> <p>b) elementy sprawozdania finansowego – krótka charakterystyka i zasady sporządzania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie do sprawozdania finansowego, – bilans, – rachunek zysków i strat, – dodatkowe informacje i objaśnienia, – zestawienie zmian w kapitale, – rachunek przepływów pieniężnych, <p>c) sprawozdanie z działalności – charakterystyka i zasady sporządzania,</p> <p>d) wybrane zagadnienia związane z zamknięciem ksiąg rachunkowych i sporządzeniem sprawozdania finansowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zdarzenia po dniu bilansowym – wpływ na ewidencję księgową, sprawozdanie finansowe i zeznanie podatkowe, z podziałem na: zdarzenia po dniu bilansowym wpływające na dane wykazane w sprawozdaniu finansowym, zdarzenia ujawnione przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego, zdarzenia ujawnione po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego, 	

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – symptomy zagrożenia kontynuacji działalności (operacyjne, finansowe, pozostałe), – błędy lat ubiegłych, – dane porównawcze w sprawozdaniu finansowym, <p>e) harmonogram prac związanych z zamknięciem ksiąg i sporządzeniem sprawozdania finansowego,</p> <p>f) łączne sprawozdanie finansowe jednostki,</p> <p>g) jednostka w grupie kapitałowej,</p> <p>h) badanie sprawozdania finansowego.</p> <p>6. Główny księgowy w jednostce gospodarczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zadania głównego księgowego, – efektywna komunikacja głównego księgowego. <p>7. Odpowiedzialność za prowadzenie ksiąg i sporządzanie sprawozdania finansowego.</p>	
III	<p>Odroczony podatek dochodowy</p> <p>1. Podstawowe definicje.</p> <p>2. Aktywa i pasywa w ujęciu bilansowym i podatkowym – analiza porównawcza.</p> <p>3. Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego – zasady ustalania i ewidencji.</p> <p>4. Rozliczenie różnicy pomiędzy podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym a wynikiem finansowym (zyskiem, stratą) brutto, według wzoru sprawozdania finansowego w postaci elektronicznej oraz liczbowe uzgodnienie kosztów z tytułu podatku dochodowego i wyniku finansowego brutto.</p> <p>5. Ujawnianie podatku odroczonego w sprawozdaniu finansowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w bilansie: aktywa, rezerwy, kapitał własny, – w rachunku zysków i strat, – w informacji dodatkowej (wprowadzenie do sprawozdania finansowego i dodatkowe informacje i objaśnienia), – w zestawieniu zmian w kapitale własnym, – w rachunku przepływów pieniężnych. 	8

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
IV	<p>Wycena bilansowa i podatkowa poszczególnych składników aktywów i pasywów działalności operacyjnej w warunkach kontynuacji działalności (pojęcie utraty wartości, różnice trwale i przejściowe między prawem bilansowym i podatkowym; należności a przychody). Ujawnienie omawianych zagadnień w sprawozdaniu finansowym</p> <p>1. Metody ustalania wartości bieżącej i bilansowej aktywów operacyjnych z uwzględnieniem wyceny w walutach obcych – wybrane zagadnienia. Podobieństwa i różnice między prawem bilansowym a podatkowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – cena nabycia i koszt wytworzenia – w przypadkach finansowania zewnętrznego, – ustalenie wartości początkowej aktywów trwałych i obrotowych w przypadku m.in. nieodpłatnego (w tym umowy darowizny) lub częściowo odpłatnego świadczenia, wniesienia aportem poszczególnych składników majątku, wniesienia aportem przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, – ustalenie wartości początkowej i bilansowej poszczególnych składników aktywów z uwzględnieniem korekt ujawnionych po dniu bilansowym, – ustalanie zasad amortyzacji bilansowej i podatkowej aktywów trwałych operacyjnych – wybrane zagadnienia (m.in. amortyzacja składników używanych sezonowo, amortyzacja składników nie wprowadzonych do ewidencji, amortyzacja z uwzględnieniem proporcji w przepisach podatkowych), porównanie metod oraz zasad amortyzacji bilansowej i podatkowej, – likwidacja majątku, – należności oraz przychody z działalności z uwzględnieniem momentu powstania – prawo bilansowe a podatki, – ujawnienia aktywów operacyjnych i przychodów w sprawozdaniu finansowym (bilans, rachunek zysków i strat, informacja dodatkowa, zestawienie zmian w kapitale, rachunek przepływów pieniężnych). <p>2. Utrata wartości aktywów operacyjnych – zasady i metody wyceny, ewidencja w księgach rachunkowych i ujęcie w sprawozdaniu finansowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikacja składników aktywów operacyjnych generujących korzyści 	24

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
	<p>pojedynczo,</p> <ul style="list-style-type: none"> – analiza przesłanek utraty wartości, – kalkulacja i ewidencja odpisu aktualizującego wartość składnika aktywów operacyjnych wypracowującego korzyści ekonomiczne pojedynczo, – analiza wartości dokonanych odpisów aktualizujących w następnych okresach obrotowych, – ujawnianie informacji związanych z utratą wartości aktywów operacyjnych w poszczególnych elementach sprawozdania finansowego, – odpisy aktualizujące a prawo podatkowe. 	
V	<p>Aktywa i pasywa związane z działalnością inwestycyjną – ujęcie bilansowe i podatkowe; ujawnianie w sprawozdaniu finansowym</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność inwestycyjna w jednostce gospodarczej: <ul style="list-style-type: none"> – definicja inwestycji, – rodzaje (kategorie) inwestycji, – inwestycje – prawo bilansowe a podatki – podobieństwa i różnice. 2. Inwestycje w aktywa finansowe w ujęciu bilansowym i podatkowym: <ul style="list-style-type: none"> – aktywa finansowe – definicja, podział na krótko- i długoterminowe, kategorie aktywów finansowych, – zasady wyceny aktywów finansowych na moment początkowego ujęcia w księgach rachunkowych i na dzień bilansowy, w szczególności: akcje, udziały, pożyczki udzielone, obligacje, – ewidencja aktywów finansowych w księgach rachunkowych, – ujawnianie aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym. 3. Zobowiązania finansowe – w ujęciu bilansowym i podatkowym: <ul style="list-style-type: none"> – zobowiązania finansowe – definicja, podział na długo- i krótkoterminowe, kategorie zobowiązań finansowych, – zasady wyceny zobowiązań finansowych, w tym w szczególności kredytów długoterminowych, – ewidencja zobowiązań finansowych w księgach rachunkowych, – ujawnianie zobowiązań finansowych w sprawozdaniu finansowym. 	12

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
	<p>4. Instrumenty finansowe pochodne – wybrane zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – istota i elementy instrumentu finansowego pochodnego, – kategorie instrumentów finansowych pochodnych, – identyfikacja, ewidencja i wycena wybranych instrumentów finansowych pochodnych, w szczególności: forward, opcja, – ujawnianie wybranych instrumentów finansowych pochodnych w sprawozdaniu finansowym. <p>5. Wprowadzenie do rachunkowości zabezpieczeń – definicja transakcji zabezpieczającej; cel zawierania i rodzaje transakcji zabezpieczających.</p> <p>6. Nieruchomości inwestycyjne w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wycena bieżąca (z uwzględnieniem kosztów kredytu na finansowanie), – przeklasyfikowanie nieruchomości inwestycyjnych do – i z – inwestycji, – wycena na dzień bilansowy (z uwzględnieniem utraty wartości), – wycena nieruchomości inwestycyjnych wg prawa bilansowego a podatkowego – podobieństwa i różnice, – ujawnianie nieruchomości inwestycyjnych w sprawozdaniu finansowym. 	
VI	<p>Kapitały i fundusze własne – podstawy prawne, zasady ujawniania w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym; kapitały wg prawa bilansowego i podatkowego</p> <p>1. Kapitały własne i ich związek z formą prawną jednostki prowadzącej księgi rachunkowe.</p> <p>2. Kapitał podstawowy, kapitał zapasowy i pozostałe kapitały – wycena na moment tworzenia, zwiększenia, zmniejszenia i skutki podatkowe.</p> <p>3. Ujęcie kapitałów własnych w księgach rachunkowych z uwzględnieniem ewidencji analitycznej (omówienie w szczególności zasad prowadzenia księgi akcji, księgi udziałów w spółkach kapitałowych).</p> <p>4. Prezentacja kapitałów własnych w sprawozdaniu finansowym.</p>	8
VII	<p>Zobowiązania, rezerwy na zobowiązania, rozliczenia międzyokresowe bierne, przychody przyszłych okresów – prawo bilansowe a podatki; ujawnianie w sprawozdaniu finansowym</p>	8

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zobowiązania, rezerwy na zobowiązania, zobowiązania warunkowe, rozliczenia międzyokresowe bierne, rozliczenia międzyokresowe przychodów – analiza porównawcza w zakresie klasyfikacji, wyceny, ewidencji i ujawniania w sprawozdaniu finansowym. 2. Różnice w wycenie pomiędzy uregulowaniami w ustawie o rachunkowości i ustawach podatkowych, ze szczególnym uwzględnieniem różnic trwałych i przejściowych. 3. Zobowiązania oraz koszty w rachunkowości i podatkach – dokumentowanie, moment i celowość poniesienia. 4. Ujawnianie omawianych zagadnień w sprawozdaniu finansowym. 	
VIII	<p>Pozostałe wybrane zagadnienia w ujęciu bilansowym a podatki – leasing, kontrakty długoterminowe; ujawnianie w sprawozdaniu finansowym</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leasing wg prawa bilansowego i podatkowego – podobieństwa i różnice. Ewidencja w księgach rachunkowych i prezentacja w sprawozdaniu finansowym: <ul style="list-style-type: none"> – istotne warunki umów i rodzaje leasingu, – leasing wg prawa bilansowego, – leasing w ustawach o podatku dochodowym i VAT. 2. Kontrakty długoterminowe: <ul style="list-style-type: none"> – definicje pojęć, – metody ustalania przychodów i kosztów z niezakończonych usług długoterminowej (rodzaje, wycena), – ewidencja niezakończonych usług długoterminowych w księgach rachunkowych, – prezentacja kontraktów długoterminowych w sprawozdaniu finansowym, – umowy o usługi długoterminowe w prawie bilansowym i podatkowym. 	12
IX	<p>Sporządzenie jednostkowego sprawozdania finansowego (zadanie całościowe) ze szczególnym uwzględnieniem rachunku przepływów pieniężnych, w tym wybrane zagadnienia dla jednostkowych sprawozdań finansowych organizacji pozarządowych, działających w oparciu o przepisy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie</p>	8

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
X	Etyka i wartości zawodowe – szczególne wymagania w zakresie etyki zawodowej w rachunkowości na szczeblach decyzyjnych <ol style="list-style-type: none"> 1. Współczesna wolność rynku a zasady etyczne. 2. Etyka zawodowa w rachunkowości i dylematy etyczne. 3. Rola głównego księgowego w promowaniu etyki zawodowej oraz w rozwiązywaniu dylematów etycznych. 	2

Nazwa zajęć edukacyjnych: ***rachunek kosztów i podstawy rachunkowości zarządczej***

Wymiar zajęć edukacyjnych: ***40 godzin wykładowych***

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
I	Rachunek kosztów <ol style="list-style-type: none"> 1. Rachunek kosztów jako element rachunkowości finansowej i rachunkowości zarządczej: <ul style="list-style-type: none"> - organizacja rachunku kosztów dla celów sprawozdawczości zewnętrznej, - podstawy rachunku kosztów dla podejmowania decyzji zarządczych. 2. Systematyka identyfikacji, rozliczania i ewidencji kosztów a prezentacja informacji o kosztach w sprawozdaniu finansowym (z uwzględnieniem rodzaju prowadzonej działalności operacyjnej - produkcyjnej, usługowej, handlowej): <ul style="list-style-type: none"> - zasady wyceny produktów i produktów w toku produkcji (bieżące i bilansowe), - pełna ewidencja i rozliczanie kosztów oraz ustalenie wyniku w wariantach porównawczym i kalkulacyjnym (studium przypadku), - uproszczone ewidencje kosztów i ustalanie wyniku finansowego (studium przypadku). 3. Koszt wytworzenia produktu: <ul style="list-style-type: none"> - składowe koszty wytworzenia produktu i ich charakterystyka, - koszty niewykorzystanych zdolności produkcyjnych. 4. Kalkulacja kosztu wytworzenia: 	28

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
	<ul style="list-style-type: none"> - obiekty kosztów, - rozliczanie i ewidencja kosztów na potrzeby ustalenia kosztu wytworzenia produktów, z uwzględnieniem kalkulacji: podziałowej fazowej, doliczeniowej skumulowanej i zróżnicowanej oraz w procesach sprzężonych (studium przypadku), - metoda ABC. <p>5. Tradycyjne modele rachunku kosztów.</p>	
II	<p>Podstawy rachunkowości zarządczej</p> <p>1. Rachunek wyników dla celów zarządczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rachunek kosztów zmiennych jako decyzyjny rachunek kosztów, – wielostopniowy i wieloblokowy rachunek kosztów i wyników. <p>2. Podstawy analizy „koszty – rozmiary produkcji – zysk”:</p> <ul style="list-style-type: none"> – próg rentowności, – dźwignia operacyjna. <p>3. Wykorzystanie informacji z rachunku kosztów do rozwiązywania problemów decyzyjnych krótkiego okresu.</p> <p>4. Elementy budżetowania i kontroli kosztów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcie i rodzaje budżetów, – metody budżetowania. 	12

Nazwa zajęć edukacyjnych: *analiza finansowa i zarządzanie finansami podmiotów gospodarczych*

Wymiar zajęć edukacyjnych: *16 godzin wykładowych*

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
I	<p>Analiza sprawozdań finansowych</p> <p>1. Cel i znaczenie analizy finansowej.</p> <p>2. Analiza wstępna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bilansu, – rachunku zysków i strat, – rachunku przepływów pieniężnych. <p>3. Analiza wskaźnikowa:</p>	8

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – sytuacji majątkowej, – sytuacji kapitałowej, – płynności, – rentowności, – rynku kapitałowego. 	
II	Podstawy zarządzania finansami <ol style="list-style-type: none"> 1. Finanse przedsiębiorstwa – wprowadzenie. 2. Ryzyko w kształtowaniu struktury kapitałów: <ul style="list-style-type: none"> – wpływ struktury kapitałów na ich rentowność, – optymalizacja struktury kapitałów. 3. Koszt pozyskania kapitałów: <ul style="list-style-type: none"> – własnych, – obcych, – średnioważony koszt kapitałów. 4. Podstawy oceny projektów inwestycyjnych: <ul style="list-style-type: none"> – narzędzia oceny, – szacowanie przepływów pieniężnych. 	8

Nazwa zajęć edukacyjnych: ***prawo podatkowe II***

Wymiar zajęć edukacyjnych: ***44 godziny wykładowe***

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
I	Podatek od towarów i usług – zagadnienia praktyczne z uwzględnieniem aktualnej linii interpretacyjnej i orzecznictwa, zarządzanie i kontroling w rozliczeniach VAT <ol style="list-style-type: none"> 1. Przypomnienie ogólnych zasad rozliczania podatku od towarów i usług. 2. Zwolnienia podmiotowe i przedmiotowe – wybrane zagadnienia. 3. Transakcje z obowiązkiem mechanizmu podzielonej płatności - zasady ewidencjonowania i rozliczania. 4. Świadczenia złożone (towar + usługa) oraz kompleksowe. 	24

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
	<p>5. Miejsce dostawy przy dostawie towarów w transakcjach łańcuchowych oraz dla dostaw towarów instalowanych i montowanych - zasady rozliczania sprzedaży i zakupów.</p> <p>6. Wybrane szczególne zasady miejsca świadczenia przy świadczeniu usług, w szczególności usługi transportu międzynarodowego, pośrednictwa, organizacji imprez oraz wstępu na nie, telekomunikacyjne i elektroniczne.</p> <p>7. Rozliczenie importu towarów, w tym w procedurze uproszczonej.</p> <p>8. Dokumentowanie, rozliczanie zaliczek otrzymanych i zapłaconych w transakcjach krajowych oraz międzynarodowych.</p> <p>9. Odliczenie podatku naliczonego: terminy, ograniczenia w prawie do odliczenia podatku naliczonego, częściowe odliczenie podatku oraz korekta podatku naliczonego.</p> <p>10. Zwrot nadwyżki podatku naliczonego nad należnym – zasady i terminy.</p> <p>11. Procedury szczególne: transakcje trójstronne, VAT marża.</p> <p>12. Rejestracja obrotu na rzecz osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej – obowiązek i zwolnienia z obowiązku instalowania kas rejestrujących.</p>	
II	<p>Podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych w działalności gospodarczej i zyskach kapitałowych – praktyczne problemy z uwzględnieniem aktualnej linii interpretacyjnej i orzecznictwa, zarządzanie i kontroling w rozliczeniach podatku dochodowego</p> <p>1. Podział dochodów na zyski kapitałowe i pozostałe źródła.</p> <p>2. Przyporządkowanie kosztów i przychodów do poszczególnych źródeł dochodów.</p> <p>3. Zasady opodatkowania dywidend otrzymywanych i wypłacanych.</p> <p>4. Opodatkowanie dochodów otrzymanych ze spółek osobowych (zasada transparentności spółek osobowych).</p> <p>5. Opodatkowanie dochodów z działalności gospodarczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – moment rozpoznania przychodów, – przychody z nieodpłatnych świadczeń, – moment poniesienia kosztów, 	16

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – zasady potrącania kosztów bezpośrednich oraz pośrednich, w tym ponoszonych po zakończeniu roku podatkowego, – korekty kosztów i przychodów, – rozliczanie VAT w podatkach dochodowych, – potrącanie kosztów wynagrodzeń ze stosunku pracy oraz umów cywilno-prawnych, – koszty trudno ściągalnych wierzytelności, – koszty używania samochodów w firmie, – kary umowne i odszkodowania, – koszty finansowania dłużnego, – koszty usług niematerialnych, – rozliczanie strat, – odliczenia od dochodu – darowizny, wydatki na prace badawczo – rozwojowe. <p>6. Identyfikacja podmiotów powiązanych i obowiązków związanych z dokumentacją cen transferowych.</p> <p>7. Pobór podatku: deklaracje, terminy, właściwości organów podatkowych, zaliczki zwykłe i uproszczone, zeznania podatkowe.</p> <p>8. Obowiązki płatników w podatku dochodowym od osób prawnych i fizycznych – rozliczanie podatku u źródła od wypłat krajowych i zagranicznych.</p> <p>9. Zatrudnienie, powołanie, mianowanie i wybór - kwalifikacja umów w świetle prawa podatkowego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.</p>	
III	Prawo karne skarbowe i Ordynacja podatkowa – wybrane zagadnienia <ol style="list-style-type: none"> 1. Ogólny zakres odpowiedzialności w prawie karnym skarbowym i ordynacji podatkowej. 2. Obowiązki informacyjne przedsiębiorców. 3. Struktury JPK jako narzędzia kontroli poprawności prowadzonych ksiąg rachunkowych. 4. Interpretacje ogólne, indywidualne oraz objaśnienia podatkowe. 5. Przedawnienie zobowiązań podatkowych i przechowywanie dokumentów. 6. Czynności sprawdzające, kontrola podatkowa a kontrola celno-skarbowa. 	3

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
	7. Korekty deklaracji. 8. Ogólny zakres odpowiedzialności w prawie karnym skarbowym. 9. Odpowiedzialność solidarna za zaległości podatkowe. 10. Czynny żal oraz dobrowolne poddanie się odpowiedzialności.	
IV	Zasady prawa międzynarodowego w kontekście krajowych przepisów podatkowych 1. Stosowanie prawa UE w Polsce, w tym źródła prawa unijnego i rola orzeczeń TSUE. 2. Konwencja Modelowa OECD jako wzorzec umów międzynarodowych. 3. Metody unikania podwójnego opodatkowania. 4. Przykłady opodatkowania poszczególnych rodzajów dochodów.	1

Nazwa zajęć edukacyjnych: ***prawo gospodarcze – wybrane zagadnienia***

Wymiar zajęć edukacyjnych: ***8 godzin wykładowych***

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
I	Wybrane zagadnienia z prawa gospodarczego: <ul style="list-style-type: none"> – pojęcie przedsiębiorcy, – podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej, – prawo przedsiębiorców, CEIDG, Krajowy Rejestr Sądowy, – zarząd sukcesyjny przedsiębiorstwem osoby fizycznej. 	2
II	Spółki prawa handlowego: <ol style="list-style-type: none"> 1. Spółki osobowe: <ul style="list-style-type: none"> – spółka jawna, – spółka partnerska, – spółka komandytowa, – spółka komandytowo – akcyjna. 2. Spółki kapitałowe: <ul style="list-style-type: none"> – spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, – spółka akcyjna, – prosta spółka akcyjna. 	5

<i>Lp.</i>	<i>Zakres tematyczny</i>	<i>Czas (godz. lek.)</i>
III	Obowiązki przedsiębiorców wynikające z innych wybranych regulacji prawnych (m.in. ochrona środowiska, RODO, „pranie brudnych pieniędzy”, prawa dewizowego - w zakresie obowiązków sprawozdawczych)	1

7. Opis efektów kształcenia

Zdobycie kompetencji merytorycznych (wiedzy)

W wyniku odbytego szkolenia osoba zna:

- W1 podstawy prawne z obszaru rachunkowości,
- W2 zasady dokumentacji i ewidencji operacji gospodarczych w jednostkach zróżnicowanych pod względem rodzaju działalności oraz jej rozmiarów,
- W3 zasady sporządzania sprawozdań finansowych,
- W4 przepisy prawa podatkowego i gospodarczego niezbędne do prawidłowego ujęcia operacji gospodarczych w jednostkach zróżnicowanych pod względem rodzaju działalności oraz jej rozmiarów,
- W5 podstawy analizy finansowej,
- W6 zasady ewidencjonowania i rozliczania kosztów w różnych przekrojach klasyfikacyjnych oraz możliwości ich wykorzystania dla celów zarządczych,
- W7 podstawy rachunkowości zarządczej i zarządzania finansami,
- W8 zasady etyki zawodowej księgowych zapisane w Kodeksie Zawodowej Etyki w Rachunkowości SKwP,
- W9 wymogi zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych w systemach informatycznych rachunkowości.

Nabycie umiejętności zawodowych

W wyniku ukończenia kursu osoba potrafi:

- U1 kwalifikować operacje gospodarcze do ujęcia w księgach rachunkowych i dokonywać ich ewidencji, stosując zasady (politykę) rachunkowości jednostki oraz weryfikować poprawność ich ujęcia,

- U2 kalkulować koszt wytworzenia produktu i weryfikować poprawność kalkulacji,
- U3 wykonywać i weryfikować czynności związane z zamknięciem ksiąg rachunkowych,
- U4 przyporządkować obroty kont wynikowych do odpowiednich pozycji rachunku zysków i strat oraz weryfikować poprawność przyporządkowania,
- U5 przyporządkować salda kont do odpowiednich pozycji w bilansie oraz weryfikować poprawność przyporządkowania,
- U6 identyfikować i omawiać zakres ujawnień w informacji dodatkowej,
- U7 omówić zasady sporządzania rachunku przepływów pieniężnych,
- U8 omówić zasady sporządzania zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym,
- U9 analizować sprawozdania finansowe,
- U10 omówić rachunek kosztów dla celów zarządczych,
- U11 zarządzać finansami.

Nabycie kompetencji personalnych i społecznych

Obok wiedzy i umiejętności zawodowych osoba ubiegająca się o tytuł głównego księgowego posiadać odpowiednie kompetencje personalne i społeczne, co w szczególności oznacza, że jest:

- K1 gotowa do wykazywania inicjatywy i samodzielności przy przedstawianiu informacji pochodzących z systemu rachunkowości różnym interesariuszom,
- K2 gotowa do prezentowania postawy przedsiębiorczości i do samodzielnego komunikowania potrzeb informacyjnych wobec innych komórek jednostki,
- K3 świadoma konieczności ciągłego doskonalenia zawodowego,
- K4 zainteresowana kształtowaniem wizerunku księgowego jako zawodu zaufania publicznego.

Podczas kursu uczestnicy zdobywają wiedzę i umiejętności, o których mowa w:

- wyodrębnionej kwalifikacji EKA.07 (EKA.07.3, EKA.07.4, EKA.07.5, EKA.07.6) w ramach zawodu technik rachunkowości (symbol cyfrowy zawodu 431103) opisanej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 991 ze zm.),
- obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Zarządzanie procesami księgowymi” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (MP poz 296).

8. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

8.1. Podręczniki:

Uczestnicy otrzymują niezbędne podręczniki, których wykaz ustalany jest dla każdej grupy kursowej indywidualnie w zależności od dostępności podręczników oraz ich aktualności. Podręczniki mogą mieć postać papierową lub elektroniczną.

8.2. Materiały i środki dydaktyczne:

Materiały i środki dydaktyczne dostosowane będą do systemu realizacji procesu dydaktycznego.

Środki dydaktyczne:

- środki dydaktyczne słowne: teksty przygotowane przez wykładowców w formie drukowanej i/lub elektronicznej, jednolite teksty następujących ustaw: ustawy o rachunkowości, ustawy Ordynacja podatkowa, ustawy o podatku od towarów i usług, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, krajowe standardy rachunkowości: KSR 1 „Rachunek przepływów pieniężnych”, KSR 2 „Podatek dochodowy”, KSR 3 „Niezakończone usługi budowlane”, KSR 4 „Utrata wartości aktywów”, KSR 5 „Leasing, najem

i dzierżawa”, KSR 6 „Rezerwy, bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, zobowiązania warunkowe”, KSR 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja”, KSR 8 „Działalność deweloperska”, KSR 9 „Sprawozdanie z działalności”, KSR 10 „Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi”, KSR 11 „Środki trwałe”, KSR 12 „Działalność rolnicza”, KSR 13 „Koszt wytworzenia jako podstawa wyceny produktów”, KSR 14 „Kontynuacja działalności oraz rachunkowość jednostek przy braku kontynuowania działalności”, KSR 15 „Przychody ze sprzedaży wyrobów, półproduktów, towarów i materiałów”, kodeks zawodowej etyki w rachunkowości oraz podręczniki (pkt 8.1);

b) środki dydaktyczne wzrokowe proste: tablica lub flipchart oraz pisaki.

Techniczne środki dydaktyczne:

a) środki dydaktyczne wzrokowe: projektor multimedialny;

b) środki dydaktyczne słuchowe: brak;

c) środki dydaktyczne słuchowo – wzrokowe: ewentualnie odtwarzacz filmów;

d) środki dydaktyczne automatyzujące proces dydaktyczny: kalkulator, laptop lub tablet z odpowiednim oprogramowaniem, platforma szkoleniowa oraz aplikacje z pakietu MS Office.

Materiały dydaktyczne:

a) materiały dydaktyczne wzrokowe: prezentacje multimedialne i inne materiały przygotowane przez wykładowcę lub organizatora kształcenia;

b) materiały dydaktyczne słuchowe: brak;

c) materiały dydaktyczne wzrokowo – słuchowe: ewentualnie filmy z zakresu etyki zawodowej.

Materiały dydaktyczne mogą mieć postać papierową lub/i elektroniczną.

9. Sposoby i forma zaliczenia

Uczestnicy kończący kurs muszą wykazać się umiejętnościami określonymi w punkcie 7 „Opis efektów kształcenia” niniejszego programu. Osiągnięcie przez nich tych umiejętności będzie oceniane na podstawie przeprowadzonych prac kontrolnych oraz egzaminu wewnętrznego.

Warunkiem ukończenia kursu i otrzymania przez uczestnika zaświadczenia o ukończeniu kursu jest:

- a) aktywne uczestnictwo w minimum 70% zajęć dydaktycznych,
- b) zaliczenie czterech prac kontrolnych:
  - dwóch z przedmiotu: „Zaawansowana rachunkowość finansowa oraz sporządzanie sprawozdań finansowych z elementami etyki zawodowej”,
  - jednej z przedmiotu: „Rachunek kosztów i podstawy rachunkowości zarządczej”,
  - jednej z przedmiotu: „Prawo podatkowe II”,
- c) zaliczenie wszystkich elementów samokształcenia, które zostały zamieszczone na platformie szkoleniowej,
- d) przystąpienie do egzaminu wewnętrznego oraz uzyskanie co najmniej 30% ogólnej liczby punktów.

Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest spełnienie przez uczestnika warunków ukończenia kursu określonych w pkt a), b) i c).

Zasady przeprowadzania egzaminów wewnętrznych oraz prac kontrolnych określone zostały w stosownych regulaminach, które zostały zatwierdzone przez osobę prowadzącą placówkę i stanowią załączniki do statutu placówki.